

af de større Gaarde her i Landet vilde være af stor økonomisk Værdi og blive til Fordel baade for dem, der komme til at afhænde Jorden, og for dem, som komme til at overtage denne Jord. Det vilde være i mange Maader i høj Grad ønskeligt, om den danske Jord kunde udnyttes og dyrkes af danske Arbejdere. Men, som sagt, hele dette Forhold maa planlægges i en Kommission, der, som jeg før nævned, har Tid og Materiale til sin Raadighed. Og det bør ordnes under Hensyn til de bestaaende Forhold og under Hensyn til, at ikke noget som helst berettiget Krav krænktes. Vi henstille derfor til den højtærede Landbrugsminister at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse. Udvalget er enigt om at fremsætte et saadant Ønske.

Jeg skal foreløbig ikke udtale mig om Mindretallets Ændringsforslag og heller ikke om de formelle Ændringsforslag, der foreligge, men kun ganske kort omtale enkelte af de af Udvalget eller Udvalgets Flertal stillede Ændringsforslag. Jeg skal dog først dvæle ved Ændringsforslag Nr. 1, som er en formel Ændring, idet det gaar ud paa at ændre Lovens Titel, der jo nu lyder „Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere“ til „Lov om Oprettelse af Husmandbrug“. Det er en kortere og, naar de her foreslaaede Ændringer, hvorefter ogsaa andre end egentlige Landarbejdere drages ind under Lovens, vedtages, mere betegnende Titel, ligesom den er i bedre Overensstemmelse med den almindelige Betegnelse af Lovens.

I Ændringsforslag Nr. 2 foreslaar Udvalget en væsentlig anden Affattelse af § 1. Medens Kommissionens Formand nu udnævnes af Landbrugsministeren og dens to andre Medlemmer af Amsraadet, foreslaa vi, at Formanden fremdeles udnævnes af Landbrugsministeren, men at de to andre Medlemmer udnævnes af delegerede af Sogneraadene. Da dette Spørgsmaal om nye Husmandsbrug har særlig Interesse for Landkommunerne, er det naturligt, at de faa Indflydelse paa Kommissionens Sammensætning. Endvidere foreslaa vi, at hvor der er Grund dertil, kan en Amsraadskreds deles i to Kommissionkredse. Fremdeles foreslaas en mindre Diætførhøjelse for Kommissionens Medlemmer.

Hvor Kommissionen ønsker det, vil Landbrugsministeren kunne udnævne en Bygningshaandværker, som kan tilkaldes, hvor der findes Anledning dertil.

Ændringsforslagene til §§ 2 og 3 gaa ud paa at udvide Adgangen til at komme i Betragtning ved Lovens Gennemførelse. Dertil sigte navnlig Ændringsforslagene Nr. 4 og 7. I Nr. 4 erstattes Ordene „Fæster, Forpagter eller Lejer“ i § 2 med Ordet „Bruger“, idet man har ment, at ogsaa mindre Selvejere, som maaske var komne til at eje en Ejendom under Vilkaar, under hvilke de ikke kunde fortsætte, ikke skulde være afskaarne fra at faa et Hus med de Begunstigelser, denne Lov giver. I Ændringsforslag Nr. 7 foreslaas det, at § 3, Litra e, affattes saaledes: „har ernæret sig som Landarbejder mindst 4 Aar efter sit 18de Aar (jfr. dog § 2)“ — § 2 nævner Landhaandværkere, Teglværksarbejdere og lignende —, saa at det vil ses, at en Mand, der blot i 4 Aar har ernæret sig som almindelig Landbrugsarbejder, vil kunne komme i Betragtning, selv om han har været i Købstaden i en længere Aarrække. Det er, som det fremgaar af forskellige formelle Ændringer, Meningen, at ogsaa Kvinder skulle kunne faa Statslaan til Oprettelse af Jordbrug. Det er muligt, at der kræves en særlig Ændring eller en særlig Paragraf for at tydeliggøre dette, men det vil Udvalget sammen med den ærede Minister overveje til tredie Behandling. Skønt vi altsaa her ere gaaede med til at medtage andre end egentlige Landarbejdere, er hele Udvalget dog enigt om, at for saa vidt Pengene ikke fuldt ud strække til, bør de egentlige Landarbejdere fortrinsvis komme i Betragtning.

Til § 4 foreslaar Flertallet en Ændring, hvorefter Lovens Maksimumsbestemmelse for Loddernes Størrelse udgaar. Det bestemmes, at de oprettede Ejendomme kun med Landbrugsministerens Samtykke maa være under 2 Tdr. Ld., men Bestemmelsen om, at Lodderne ikke maa være større end 8 Tdr. Ld., undtagen i de magre Egne, falder bort. Denne Bestemmelse har været en Hindring allerede i den nuværende Lov, og for saa vidt den Laanværdi, der nu foreslaas, bliver vedtagen, vil den i langt højere Grad i Fremtiden blive en Hindring. Ja, man kan sige, at den